

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

20 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofte Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie și Cobzac Elena,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Codreanu Elena în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2019 și sentinței Judecătorei Chișinău sediul Buiucani din 22 iulie 2019, în cauza penală în privința lui

Chian Mihail Xxx, născut la xxx, originar din xxx și domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 17.06.2019 – 22.07.2019;

Instanță de apel: 09.09.2019 – 13.11.2019

Instanță de recurs: 31.01.2020 – 20.05.2020.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 22 iulie 2019, Chian Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.151 alin.(1) Cod penal, la 8 (opt) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat în fapt că, Chian Mihail, la data de 28.04.2019, aproximativ la ora 15:30, acționând în mod intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, aflându-se în garajul nr.219 situat pe adresa str. xxx, având scopul cauzării leziunilor corporale, în urma unui conflict iscat spontan cu Erimia Valerii, i-a aplicat numitului mai multe lovituri cu un obiect contondent dur în regiunea capului, după care i-a aplicat o lovitură cu un obiect tăietor-înțepător în regiunea hemitoracelui stâng, cauzându-i conform Raportului de expertiză judiciară nr.201902D1043 din 24.05.2019, plagă tăiat-înțepată penetrantă la nivelul hemitoracelui stâng cu lezarea pulmonului, pneumotorace pe stânga, emfizem subcutan la nivelul toracelui, care au fost produse în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect tăietor-înțepător; echimoză și excoriații la nivelul capului și feței, excoriații la nivelul brațului și cotului stâng, care au fost produse în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur,

care prezintă pericol pentru viață și sănătate, fiind calificată ca vătămare corporală gravă.

Acțiunile lui Chian Mihail, au fost calificate conform art.151 alin.(1) Cod penal, conform indicilor - vătămare intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață.

3. Inculpatul Chian Mihail, a contestat cu apel sentința, solicitând să-i fie numită o pedeapsă mai blândă, iar în cererea de apel suplimentară a solicitat casarea sentinței instanței de fond, cu emiterea unei hotărâri prin care să fie achitat.

În motivarea cererii de apel a invocat că, nu i-a aplicat lovituri părții vătămate Eremia Valeriu, din contra la ajutat pe acesta, încercând să-i acorde primul ajutor, a chemat ambulanța, ceea ce se confirmă prin declarațiile martorului Banari Anatolie.

A mai indicat că, partea vătămată Eremia Valeriu era în stare de ebrietate avansată și nu-și amintește clar cine și de ce la lovit, or, declarațiile acestuia sunt confuze, întâi el declară că, inculpatul la lovit, apoi nu ține minte cine l-a lovit, iar în ședința de judecată în instanța de fond a declarat că, nu a văzut ca inculpatul Chian Mihail să-i aplice lovituri. Urmărirea penală a fost petrecută superficial, nu au fost făcute confruntări cu martorii, nu au fost prezentate cuțitele spre recunoaștere, nu au fost ridicate interceptările telefonice, care ar confirma că între partea vătămată și inculpat sa-r fi purtat careva discuții.

A remarcat și faptul că, la materialele cauzei nu au fost prezentate careva probe ce ar confirma vinovăția, sentința de condamnare fiind emisă în baza unor presupuneri, ceea ce este în contradicție cu art.8 alin.(3) Cod de procedură penală, iar toate dubiile ce nu pot fi confirmate, se interpretează în favoarea inculpatului.

3.1. Avocatul Codreanu Elena în numele inculpatului a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri de achitare, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal.

În motivarea apelului a indicat că, nu este de acord cu această sentință din următoarele considerente: Chian Mihail a fost recunoscut vinovat pe faptul că, la data de 28 aprilie 2019, în timp ce lucra în garaj nr.219, situat pe xxx (unde are locul permanent de trai) a auzit niște sunete și s-a uitat peste gard, aproximativ la o distanță de 5-7 metri a observat o persoană de gen masculin care se afla la sol. S-a apropiat de ea să vadă care este starea sa și a observat că ester murdar de sânge pe față. Atunci a încercat să-l ridice, însă nu i-a reușit, deoarece era greu. Ulterior, a mers să caute ajutor și aproximativ la o distanță de 60 metri, la alt garaj se afla un alt bărbat pe care atunci la văzut pentru prima dată și a înțeles că îl cheamă Anatol. La ajutat să-l ducă până la garajul său, după ce a plecat, Chian Mihail a apelat la asistența medicală urgentă 112, de pe telefonul mobil, care a ajuns peste 15 min., le-a arătat unde se afla persoana dată, precum și a ajutat la transportarea acesteia.

În opinia apelantului, instanța de judecată incorect a concluzionat că, probele administrate și cercetate în cadrul ședinței de judecată, demonstrează vinovăția inculpatului Chian Mihail în săvârșirea infracțiunii de vătămare intenționată gravă a integrității corporale, sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață, infracțiunea fiind calificată de către instanța de judecată potrivit art.151 alin.(1) Cod penal. În

cadrul cercetării judecătorești nu a fost acumulat un ansamblu de probe pertinente, concludente și utile, care ar face posibil de concluzionat că fapta întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(1) Cod penal.

A menționat că, învinuirea înaintată lui Chian Mihail și starea de fapt constatată de instanța de fond nu și-a găsit pe deplin confirmarea în cadrul cercetării judecătorești, iar probele administrate de către instanța de judecată au fost apreciate în mod greșit, existând în cazul dat probe suficiente care stabilesc cu certitudine lipsa în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii prevăzută la art.151 alin.(1) Cod penal.

Din conținutul probelor administrate de către instanța de judecată, rezultă că martorii audiați în cadrul cercetării judecătorești au fost prezenți fiecare dintre ei la o etapă la locul comiterii infracțiunii, iar din conținutul depozițiilor date de către martorii acuzării în cadrul cercetării judecătorești rezultă că, inculpatul Chian Mihail pe toată perioada după ce a fost depistată partea vătămată a acordat primul ajutor necesar.

De către acuzatorul de stat și partea vătămată careva probe care ar indica că Chian Mihail, i-ar fi aplicat lovituri părții vătămate, nu au fost prezentate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2019, a fost respins ca nefondat apelul, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, instanța de fond a analizat cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere a pertinentei, concludenței și coroborării juste a adoptat o sentință de condamnare în privința inculpatului Chian Mihail în baza *art.151 alin.(1) din Codul penal, pe semnele: vătămare intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață.*

Instanța de apel a reținut că, vinovăția lui Chian Mihail și încadrarea juridică a acțiunilor lui în baza art.151 alin.(1) Cod penal, se bazează pe cumulul de probe administrate, și anume: declarațiile părții vătămate Eremia Valerii, martorilor Știrba Dumitru, Banari Anatolie, Postică Ion și Florea Sergiu audiați în prima instanță, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 28.04.2019, procesul-verbal de ridicare din 02.05.2019, procesul-verbal de verificare a declarațiilor la fața locului din 28.04.2019, raportul de expertiză judiciară nr.201908M0076 din 29.05.2019, raportul de expertiză judiciară nr.201905O0165 din 27.05.2019, raportul de expertiză judiciară nr.201902D1043 din 24.05.2019.

Pe de altă parte, instanța de apel nu a reținut alegațiile expuse de avocatul Elena Codreanu, că în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești nu au fost administrate și prezentate de către acuzatorul de stat probe ce ar indica, că inculpatul Chian Mihail i-ar fi aplicat lovituri părții vătămate, or, aceste argumente nu și-au găsit confirmarea, deoarece din declarațiile părții vătămate Erimia Valeriu s-a constatat cu certitudine toate acțiunile săvârșite de inculpatul Chian Mihail.

La fel, solicitările inculpatului, ce țin de prezentarea spre recunoaștere a persoanei; confruntarea între partea vătămată și inculpat; audierea suplimentară al martorilor; prezentarea spre recunoaștere a cuțitelor ridicate de la fața locului; ridicarea interceptărilor telefonice, care ar demonstra faptul că Chian Mihail ar fi purtat discuții cu partea vătămată, din partea părții apărării nu au fost solicitate,

nici în cadrul urmăririi penale, nici la cercetarea judecătorească, iar probele cercetate atât în cadrul ședinței de judecată, atât prin declarațiile părții vătămate, cât și a martorilor, demonstrează cu certitudine infracțiunea săvârșită de inculpat.

Totodată, instanța de apel a combătut argumentul invocat de inculpat că, până în acea zi, nu-l cunoștea pe Erimia Valerii și că în ziua de 28.04.2019 doar a încercat să ajute o persoană și anume partea vătămată. Aceste argumente sunt contrare cu declarațiile părții vătămate Erimia Valerii, care a declarat că, în ziua de 28.04.2019 la insistența inculpatului s-a întâlnit cu ultimul în sectorul Ciocana, iar apoi au trecut pe la paznicul de la S.A. „Incomaș”, după care s-au deplasat la garajul unde locuia Chian Mihail. Partea vătămată în ședința de judecată a declarat că în garaj s-a aflat doar el cu inculpatul, lovitura cu un obiect a primit-o de la ultimul și anume Chian Mihail a fost cel care l-a înjunghiat.

În aceeași ordine de idei, în vederea combaterii argumentelor invocate de apărare, instanța de apel a menționat că, conform informației prezentate de către partea vătămată și anume o filă de hârtie formatul A4 cu apelurile de intrare la numărul părții vătămate, se confirmă faptul că, ultimul a fost apelat de către Chian Mihail Xxx la data de 28.04.2019 ora 11:14 min.

Instanța de apel a reținut că, vinovăția inculpatului Chian Mihail se mai confirmă și prin faptul că inculpatul a încercat să ascundă urmele comiterii faptei incriminate, prin faptul dezbrăcării părții vătămate și înlăturarea urmelor de sânge. Acesta l-a spălat pe Erimia Valerii, or, potrivit declarațiilor martorului Banari Anatolie, "partea vătămată era dezbrăcată și avea urme de sânge, iar când a fost chemat, de către inculpat, a doua oară a observat la Erimia Valeriu o plagă în regiunea plămânilor".

Mai mult ca atât, potrivit Raportului de expertiză judiciară nr.201908M0076 din 29.05.2019, plaga cauzată părții vătămate V. Erimia putea fi cauzată cu unul dintre cuțitele ridicate conform procesului-verbal de cercetare la fața locului.

Instanța de apel a menționat că, nerecunoașterea vinovăției de către inculpat, se apreciază drept metodă de apărare, ca încercare de a se eschiva de la răspunderea penală, folosindu-se de dreptul procesual de a nu recunoaște vinovăția.

4.2. La capitolul individualizării pedepsei, instanța de apel a indicat că, pedeapsa aplicată inculpatului Chian Mihail în baza art.151 alin.(1) Cod penal, de către prima instanță este una întemeiată și își va atinge scopul de restabilire a echității sociale, de corectare și reeducare a inculpatului, or, prima instanță a ținut seama de pericolul social concret ridicat al faptei, a avut în vedere și faptul că prin comportamentul său procesual inculpatul nu a dovedit că ar regreta comiterea faptelor ilegale, de motivul și gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază și agravează răspunderea.

5. Avocatul Codreanu Elena în numele inculpatului, în temeiul art.427 alin.(1) pct.10), 13) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar hotărârile adoptate, solicitând casarea acestora, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, din declarațiile date pe parcursul urmăririi penale și în cadrul cercetării judecătorești de către inculpatul Chian Mihail rezultă că, acesta vina în comiterea infracțiunii incriminate nu și-a recunoscut-o și

a explicat că la data de 28 aprilie 2019, Chian Mihail nu i-a aplicat careva lovituri părții-vătămate, dar i-a acordat primul ajutor necesar.

În altă ordine de idei, a invocat și faptul că, prin sentința de condamnare s-a dispus încasarea de la Chian Mihail, în beneficiul statului suma de 12 140 lei cu titlu de cheltuieli judiciare. Considerând că, încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare este nefondată, or, în conformitate cu alin.(3), art.227 Cod procedură penală, cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Consideră că, instanța de apel nu a dat deplină eficiență prevederilor art.art.61, 75 Cod penal, nu a ținut cont de circumstanțele cauzei și de gravitatea infracțiunilor săvârșite.

În același context, a menționat că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

6. Asupra recursului declarat de apărare, a prezentat referință și procurorul, care s-a pronunțat pentru inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal constată că titularul acestuia invocă temeiurile de casare prevăzute la pct.10) și 13) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, precum și când a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului.

Raportând norma de drept citată la circumstanțele cauzei, Colegiul constată că aceste temeiuri nu-și găsesc confirmare în speța dedusă judecătii.

Totodată, instanța de recurs constată că recurentul a invocat prevederile art.427 alin.(1) pct.10) și 13) Cod de procedură penală, ca temeiuri pentru declararea recursului, însă a solicitat casarea integrală a hotărârilor judecătorești ierarhic inferioare, cu dispunerea achitării inculpatului, fapt ce denotă o incongruență a recursului.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept, clar definite (pct.5. din decizie), se reține că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct.2) și 4) din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului și încadrarea juridică justă a

acțiunilor infracționale ale acestuia, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar. Toate probele fiind apreciate în conformitate cu prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel pronunțându-se argumentat și detaliat asupra tuturor motivelor invocate în apelul de pe rol, indicând și motivele pentru care a respins dovezile și versiunile apărării, probele administrate pe caz demonstrând clar și cert prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii prevăzute la art.151 alin.(1) Cod penal.

Prezența împrejurărilor enunțate în speță și în acțiunile infracționale ale inculpatului, este demonstrată concludent prin probele administrate pe caz.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CoEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6§1 din CoEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, instanțele de fond și de apel, legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând corect cont de prevederile art.art.7, 61, 75 Cod penal, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, pedeapsa a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a acestuia, precum și prevenirii de săvârșire de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

Totodată, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în

(pct.5. din prezenta decizie), sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei, inclusiv în latura pedepsei.

Însă, pornind de la relevanțele art.art.427, 414 alin.(1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei, inclusiv în latura pedepsei, în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea, este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art.427 Cod de procedură penală și astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (pct. 4. din decizie), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Totodată, conform art.427 alin.(2) Cod de procedură penală, temeiurile menționate la alin.(1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

În acest sens, se reține că argumentele recurentului precum că: „ prin sentința de condamnare s-a dispus încasarea de la Chian Mihail, în beneficiul statului suma de 12 140 lei cu titlu de cheltuieli judiciare, ce le consideră nefondate” nu au fost invocate de către inculpat și nici de avocatul acestuia în cererile de apel, deci nu au niciun suport legal.

La fel, se reține că, recursul este fondat în drept și pe temeiul din art.427 alin.(1) pct.13) Cod de procedură penală.

Însă, în recursul respectiv, în pofida normei de drept enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârilor contestate, care ar fi erorile de drept și esența că ar fi intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului, fiind omisă în totalitate argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate conform prevederilor legale, iar faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică corectă, recursul ordinar declarat de apărător în numele inculpatului fiind vădit neîntemeiat.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Codreanu Elena în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2019 și sentinței Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 22 iulie 2019, în cauza penală în privința lui *Chian Mihail Xxx*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată motivat la 23 iulie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena